

BIBLIOGRAFIA

ALCOY, Rosa: *Pintures del gòtic a Lleida*. Quart Premi d'investigació "Josep Sarrate". Lleida, 1990. 143 pàgs. amb il·lustració.

L'autora d'aquesta obra ha continuat la seva recerca de la pintura d'estil italianitzant, pintura que va dominar el panorama artístic de Catalunya a mitjan segle XIV. Aquesta dedicació de Rosa Alcoy a la pintura del segle XIV ha permès a l'autora assolir una bona especialització com ho ha demostrat en estudiar artistes i obres pintades o conservades a la ciutat de Lleida i poblacions de les seves rodalies. Ha estat un veritable encert titular aquesta obra com a *pintures del gòtic*, amb la qual cosa s'evita qualsevol recriminació de manca d'estudi general o global amb cronologia concreta. No és una recerca de la pintura gòtica lleidatana sinó una aportació a cinc aspectes o autors molt concrets. Els títols d'aquests capítols o apartats: *L'activitat de Ferrer Bassa a Lleida*, *El món italianitzant dels Usatges de Lleida*, *Una taula de la Verge amb el Nen del M. Diocesà de Lleida*, *El retaule de sant Francesc de Castelló de Farfanya*, i *Una taula de Sant Francesc i un sant abat del M. D. de Lleida*, són prou significatius dels límits i del desig de l'aportació de Rosa Alcoy a l'estudi de la pintura gòtica catalana.

Aquesta monografia aporta una descripció de les obres amb les seves possibles relacions entre els autors i les seves vinculacions amb el món artístic italià, així com un minuciós estudi de cada una de les obres. Llàstima que aquesta tasca tan important feta per Rosa Alcoy queda perjudicada, fins i tot empobrida, pel problema de la il·lustració dels llibres d'art. Comprenem els criteris de política editorial per a no encarir l'obra, però si bé no cal publicar làmines de color, sí que cal que siguin una mica més acurades, ja que l'element gràfic és bàsic per a poder comprendre l'obra d'art. Aquests detalls, però, no treuen cap mena de valor a la recerca feta per Rosa Alcoy.

Ens felicitem de la iniciativa de convocar aquests premis i que es facin realitat amb la seva publicació. L'edició del treball sempre és per a l'autor una segona recompensa, tant o més valuosa que el mateix premi, perquè l'obra no queda oblidada i pot donar a conèixer l'esforç de recerca i estudi fet pels investigadors. Encoratgem Rosa Alcoy a continuar aquesta tasca d'estudi de l'art català medieval, especialment l'estil italianitzant de mitjan segle XIV, que defineix perfectament un moment essencial de la nostra història com és aquest tombant de segle entre la culminació i la crisi d'un procés històric cabdal per a Catalunya.

* * *

GAVIN, Josep M.: *Inventari d'esglésies. 24. Maresme*. Arxiu Gavin. Barcelona, 1991. 221 pàgs. amb il·lustracions.

Aconseguir editar el volum 24 d'una col·lecció és una fita important; 24 toms ocupen un espai destacat en qualsevol prestatgeria d'una biblioteca. Per això ens hem de felicitar de l'èxit que representa per a Josep M. Gavin la publicació d'aquesta obra, a la qual manca un sol volum, repartit en més d'un tom, de redacció difícil i complexa, com és el dedicat a l'inventari de les esglésies de Barcelona i del Barcelonès. En iniciar la publicació, l'any 1977, l'autor va emprendre una tasca d'inventari de les esglésies medievals, modernes i contemporànies, que a la llarga s'ha convertit en una obra d'obligada consulta per a tots els estudiosos de la història de Catalunya. És una obra d'informació, d'orientació, no una síntesi de lectura temàtica. Josep M. Gavin ha resumit una àmplia i a la vegada essencial informació que ens permet una ràpida localització de qualsevol església d'intre d'un marc geogràfic molt concret; comarca i municipi.

Si bé el treball mereix tota mena d'elogis, creiem que el millor que podem fer-li és dir que es tracta d'una obra d'obligada consulta, que, citada o no, proporcionarà a l'estudiós de la història una acurada informació que l'autor, amb una tenacitat i constància dignes de la més tradicional virtut dels estudiosos, ha reunit tot caminant i visitant tots els racons de la geografia catalana per fer realitat un somni: l'inventari de totes les esglésies catalanes.

Josep M. Gavin pot tenir, en aquest moment, la satisfacció d'assolir una meta; per això l'hem de felicitar una vegada més, i esperar el moment en què coroní la tasca amb l'edició del darrer dels volums, instant en què haurà finit la labor que li ha ocupat la major part de la seva vida: publicar el *corpus* de la totalitat de les esglésies catalanes.

Joan-F. Cabestany i Fort

Història de Sant Patllari, patró de Camprodon. Consell Parroquial de Camprodon/Fundació Germans Vila Riera, 1991. 75 pàgs.

El Consell Parroquial de Camprodon, amb motiu de la presentació de l'obra de construcció de la fornícula per ubicar-hi les relíquies de Sant Patllari, patró de Camprodon, ha publicat un llibre on es recullen alguns dels escrits, de diverses procedències, que donen a conèixer la història del Sant.

En el primer capítol hi trobem la transcripció de les pàgines 120-133 de la "Historia general de los santos varones ilustres en santidad del Principado de Cataluña" (RPF Antonio Vicente Domenech, Gerona, 1630).

A continuació es reproduïxen els capítols VIII, IX i X de la "Historia, vida y milagros del glorioso San Paladio" (D. Francisco Tresserra, Presbítero). També es fa referència a les visites pastorals del 1851 i 1858.

En el capítol VII del llibre es pot llegir una descripció que de l'urna en fa mossèn Julià Pasual, i en l'apartat següent un recull del "Costumari" de Joan Amades, corresponent al 21 de juny.

Seguidament els diferents capítols del llibre donen notícia de la rebuda de les relíquies de Sant Patllari l'any 1939 per J. Tusell; una referència de la Biblioteca Santorum; la Memòria de l'obra construïda el 191; els goigs de Sant Patllari i el seu himne.

En acabar felicitem el Consell Parroquial per l'interès i la tasca de difusió i conservació de l'obra d'orfebreria que conserva la vila de Camprodon.

M. T. M.

NOTÍCIES

Aquest estiu s'han portat a terme unes excavacions en el fossat del castell de Terrassa (Vallès Occidental), més tard cartoixa de Sant Jaume de Vallparadís. Aquest fossat havia estat cobert a partir del segle XIV, en convertir-se en cartoixa. Com en tota excavació d'un fossat, s'hi ha trobat una important quantitat de ceràmica catalana, tant decorada com popular, amb datació molt precisa (segles XII a XV), moment central de l'existència del castell-cartoixa de Terrassa. Cada dia són més les recerques i els estudis que tenen com a finalitat el coneixement històrico-arqueològic dels castells, però malauradament la presentació d'aquests treballs d'investigació continua inèdita, tant si fan referència a la poliorcètica del castell com als materials arqueològics, entre els més destacats la ceràmica.

* * *

No totes les notícies són bones o dolentes; n'hi ha que en certa manera ens són indiferents per la continuïtat de realitats punyents a la tasca de treball de la recerca de la història de l'art. En aquest cas concret ens referim a l'anunciada reobertura de la Biblioteca dels Museus d'Art, dependent del Museu Nacional d'Art de Catalunya. Fins que no s'enllesteixin les obres del Palau Nacional de Montjuïc, previstes per a l'any 1994, la Biblioteca, després d'una llarga singladura, s'obrirà novament al públic instal·lada a l'antic convent de Sant Agustí situat al carrer del Comerç. Desitgem que aquesta nova ubicació sigui prou estable per a permetre un regular funcionament de la Biblioteca, i que aquesta tingui espai per a oferir la totalitat del seu fons bibliogràfic.

Recordem a tots els socis que els números telefònics de l'entitat són: 318 54 07, 318 59 09 i 319 59 66, extensió 232 en tots ells, i que l'horari d'oficina és de 7 a 2/4 de 9 del vespre.